

KOŽNÍ A NEHTOVÉ MYKÓZY

– LÉKÁRNÍCI DOPORUČUJÍ CANESTEN A CANESPOR

KOMENTÁŘ PRŮZKUMU LÉKÁRNÍCI DOPORUČUJÍ 2010

PharmDr. Vladimír Végh
Edukafarm Praha

Vymoženosti civilizace – tedy oblečení a poměrně vyrovnané klima – jsou příjemné nejen pro člověka, ale vytvářejí optimální podmínky i k životu různých druhů mikroskopických hub. Častý kontakt lidí ve společném prostředí (např. v bazénech, při sportu) pak vede ke snadnému šíření infekcí – mykóz.

Mykotické infekce kůže patří k velmi často řešeným problémům v oblasti samoléčení. Dostupné spektrum volně prodejných antimykotik, jak originálních, tak generických, umožňuje poměrně širokou volbu přípravků. Zkušenosti s jejich uplatněním v praxi však nejsou vždy stejné. Podívejme se, které možnosti jsou nejvíce preferovány v lékárnách.

V průzkumu Lékárnici doporučují 2010 obsadily první dvě místa přípravky společnosti Bayer: Canesten a Canespor 1x denně. První z nich obsahuje účinnou látku klotrimazol a druhý bifonazol, v sadě na nehty kombinovaný s močovinou. Podívejme se blíže na jejich vlastnosti, které zřejmě přispěly k jejich umístění.

KLOTRIMAZOL

Klotrimazol je širokospektré imidazolové antimykotikum, působící prostřednictvím inhibice syntézy ergosterolu. To vede u citlivých druhů hub ke strukturálnímu a funkčnímu poškození cytoplazmatické membrány. Účinkuje zejména na proliferující buňky. Při běžné aplikaci 1–2x denně je účinek fungistatický. Fungicidního účinku je dosaženo jen v případě aplikace 3x denně, což však většina pacientů není schopna dodržet. Výskyt rezistence je velmi vzácný. Po dermální aplikaci proniká klotrimazol dobře do kůže, přičemž jeho systémová absorpce je nízká, méně než 2 % podané dávky, a nevyvolává žádné systémové ani jiné změny. Díky vysoké bezpečnosti se může používat v těhotenství i v době kojení.

ORIGINÁL JE CANESTEN

Vývoj moderních antifungálních látek započal krátce po 2. světové válce. Mezi hlavní průkopníky patřila společnost Bayer, která v roce 1963 založila specializovanou laboratoř medicínské mykologie. Výsledky na sebe nenechaly dlouho čekat: koncem 60. let představuje prof. Karl Heinz Büchel, vědecký pracovník společ-

nosti Bayer, první širokospektré azolové antimykotikum – klotrimazol.

Na trh se klotrimazol dostává poprvé v Německu roku 1973 pod názvem Canesten ve formě krému a roztoku pro léčbu plísňových onemocnění kůže, později se přidávají vaginální tablety a krém pro léčbu vaginálních mykóz. V roce 1977 je u přípravků pro léčbu kožních infekcí uvolněna preskripční vázanost a vstupují do volného prodeje (OTC). Díky svým vlastnostem i úspěšně vedenému marketingu si značka Canesten vybudovala poměrně silné postavení na trhu, které výrazně neohrozilo ani ukončení patentové ochrany klotrimazolu a nástup generických přípravků.

V současné době je značka Canesten dostupná ve více než 80 zemích a v řadě z nich představuje číslo jedna na trhu léčivých přípravků pro léčbu mykotických infekcí. S určitou nadsázkou lze říci, že se značkou Canesten se společnost Bayer podařil podobný kousek jako se značkou Aspirin. Canesten se stal celosvětově synonymem pro klotrimazol i pro domácí léčbu mykotických (kožních i vaginálních) infekcí obecně.

Téměř 40 let klinických zkušeností vytvořilo ze značky Canesten respektovaný a dobře ověřený produkt, který své vlastnosti potvrdil i v průzkumu **Lékárnici doporučují 2010**.

MODERNÍ BIFONAZOL

Bifonazol je novější širokospektré imidazolové antimykotikum společnosti Bayer. Vykazuje vysokou účinnost proti dermatofytům, kvasinkám, plísním a ostatním patogenním houbám, jako je *Malassezia furfur*. Bifonazol inhibuje biosyntézu ergosterolu na dvou různých úrovních (inhibice přeměny 24-methylendihydrolanosterolu v desmethylsterol a inhibice hydroxymethylglutaryl-koenzymu A), čímž se odlišuje od ostatních azolových antimykotik. Má silný fungicidní a protizánětlivý účinek. Z hlediska rezistence je situace u bifonazolu velmi příznivá. Velkou výhodou bifonazolu je jednoduché léčebné schéma – aplikuje se pouze 1x denně – tzn. ve 24hodinových intervalech – po dobu 2–4 týdnů dle lokalizace.

Bifonazol dobře proniká do infikovaných kožních vrstev. Všechny zjištěné koncentrace spolehlivě vykazují fungicidní účinek. Do celkového oběhu se bifonazol aplikovaný na kůži absorbuje jen minimálně (0,6–0,8 %). Mírné zvýšení absorpce bylo pozorováno jen po aplikaci na kůži postiženou zánětem (2–4 %).

CANESPOR 1X DENNĚ

Přípravky řady Canespor 1x denně jsou jednými u nás dostupnými léky s účinnou látkou bifonazol (1%). Jsou dostupné ve formě krému, roztoku a komplexní sady pro ošetření nehtů postižených mykózou. Všechny přípravky této řady se aplikují pouze 1x denně, což je z praktického hlediska pacienty velmi ceněno (aplikace po běžné večerní hygieně). Hlavními indikacemi jsou kožní mykózy – tinea pedis, tinea manus, tinea corporis, tinea unguium, tinea capitis, pityriasis versicolor a povrchové kandidózy.

Krém je vhodný především na suchá a šupící se ložiska, nejčastěji na mykózy mezprstí. Roztok je ideální pro aplikaci do zapářkových a ochlupených partií, ale také např. na mokvajících ložiska v mezprstí.

CANESPOR 1X DENNĚ SADA NA NEHTY

Mykotické infekce nehtů patří k obtížněji řešitelným infekcím, protože keratin nehtu je v podstatě neživá tkáň, do které nepronikají buňky imunitního systému. Proto je velmi výhodný fungicidní účinek bifonazolu.

Pro léčbu nehtových mykóz (onychomykóz) je proto speciálně určen přípravek Canespor 1x denně sada na nehty. Kromě 1% bifonazolu obsahuje 40 % močoviny (urey). Urea je v nízké koncentraci známá v dermatologii svými silnými hydratačními a keratoplastickými vlastnostmi. Její vysoká koncentrace v nehtové masti výrazně změkčuje keratin infikovaného nehtu. Provedené studie *in vitro* ukazují, že močovina u infikovaných nehtů významně zlepšuje hloubku penetrace bifonazolu do nehtu. Proto má kombinace bifonazolu a urey silnější antimykotický účinek.

Canespor 1x denně sada na nehty dále obsahuje pomůcky potřebné k neinvazivní léčbě nehtové mykózy – dávkovač masti, vodotěsné náplasti a škrabku na nehty. Díky tomuto komplexnímu přístupu umožňuje Canespor 1x denně sada na nehty velmi dobře a bezbolestně zvládnout první fázi léčení onychomykóz ve 2–4 týdnech. V následné druhé fázi léčby onychomykózy použijeme krém či roztok po individuálně dlouhou dobu (minimálně však 4 týdny).

Canespor 1x denně si i přes svou krátkou přítomnost na trhu získal mnoho příznivců, což dokazují právě výsledky průzkumu **Lékárnici doporučují 2010**, kde obsadil 2. místo v kategorii antimykotik.